

ЛЕЧЕНИЕ

Антибиотиците не помагат. Най-ефективно при Ротавирусните диарии е Патогенетичното лечение - овлажняване на дехидратацията (обезводняването). В болнични условия това се постига най-бързо с венозни вливания на разтвори на глюкоза, натриев и калиев хлорид. При по-леките случаи в домашни условия се прави Водна пауза - в продължение на 6-9 часа се поемат само течности - вода, сокове, компот разреден с вода без плодовете и чай. При наличие на повръщане се приемат лекарства срещу повръщането. През този период (до 6^{-а} час) не трябва да се поема никаква храна, а след изтичането му може да се приемат през устата обикновени солети и бисквити и на другия ден в диетата могат да се добавят препечен хляб, варени картофи, варен ориз и макарони без олио и сирене. Продължителността на това ограничение в храненето трябва да продължи 3-5 дни, или 2 дни след изчезването на диарията и другите прояви на болестта. При кърмачета с диария е уместно даването на безлактозни млека.

Стриктното спазване на тази диета е първостепенно условие за успешното лечение на диарията и всяко едно отклонение от нея води до ново обостряне на заболяването и компрометиране на лечението.

Симптоматично лечение - прахчета Сmekта или Хиграсек+, пробиотик.

Тежките форми на заболяването със значителна дехидратация и тежко увредено общо състояние, задължително се лекуват в болница с венозни вливания на разтвори на глюкоза, натриев и калиев хлорид.

ПРОФИЛАКТИКА

Включва спазването на стриктна хигиена, старателно измиване на плодовете и зеленчуците преди консумация и гостатъчна топлинна обработка на храните.

Най-доброто средство за профилактика е ваксинацията. От 2017 г. в България има Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити, с която гържавата заплаща два вида ротавирусни ваксини за новородени на възраст 6-24 или 32 седмици /според вида на ваксината/, т.е. ротавирусните ваксини са безплатни. Прилагат се през устата в 2 приема през 1 месец, приятни са на вкус и се приемат добре от децата. Съвместими са с ваксините от имунизационния календар и предотвратяват тежките форми на ротавирусна инфекция и развитието на усложнения. Ваксините задължително се поставят на здрави деца!

РОТА ВИРУС СИТЕ

Ротавирусите са най-честите причинители на диария и повръщане при бебета и малки деца.

Нека ги предпазим!

Ротавирусите са най - честите причинители на острите вирусни диарии.

Те са род РНК - съдържащи вируси от семейство Reoviridae. Причиняват гастроентерит с клинична картина - повръщане и водниста диария. Загубите на течности могат да бъдат драматични и да доведат до силна дехидратация.

Ротавирусът е най-честата причина за дехидратация при децата.

Източник на заразата са болните и здравите заразноносителите. Механизмът на предаване на заразата е фекално-орален (посредством отделяне на вирусите с изхожданията и последващо заразяване посредством поемането им през устата) и контактен - при контакт на заразни материали с ръката и после в устата. Възприемчиви са всички възрасти, но най-често се заразяват децата на 2-3-годишна възраст.

Възрастните, ако заболяят, обикновено имат няколко дни гадене, безапетитие и коремни болки. Диарията е по-малко важен симптом при възрастни, отколкото при деца.

Инфекцията с ротавирус най-често се среща през зимните месеци (декември - май). Почти всички деца до навършване на 5 години в някакъв момент биват заразени с ротавирус.

КЛИНИЧНА ИЗЯВА

Инкубационният (скрития) период на болестта е от 15 часа до 7 дни, най-често 1 - 3 дни. Обикновено започва с висока температура около 38 градуса, болки в корема. В следствие се появяват многократни диарични изхождания до 10 -15 и повече в денонощие, които са рядко кашави или воднисти, без слюз или кръв, но придружени от многократни повръщания. Сравнително бързо се стига до дехидратация (обезводняване) в рамките на 12 - 24 часа от началото на диарията.

При около 30 % от пациентите се появяват данни и за възпаление на горните дихателни пътища - хрема, болки в гърлото, остра суха кашлица.

Обикновено заболяването преминава за 3 - 4 дни.

Евентуалните усложнения на ротавирусната инфекция, освен екстремната дехидратация са: Бронхопневмония (възпаление на белия дроб), Отит (възпаление на ухото), Пиелонефрит (възпаление на бъбреците) и др.

ДИАГНОЗА

Наличието на ротавирусна инфекция винаги се предполага при всяка остра водниста диария, придружена с висока температура и особено при деца (и не без основание).

Стандартните лабораторни изследвания обикновено са нормални и само при значима дехидратация могат да покажат хемоконцентрация (сгъстяване на кръвта) и диселектролитемия.

Сигурната диагноза се поставя посредством изолиране на вирусите от изхожданията в специални хранителни среди, доказване на антигена срещу тях в кръвта чрез метода ELYSA (имуноензимен метод), латекс аглутинация или електронна микроскопия.

ПРОТИЧАНЕ

В болшинство от случаите ротавирусните инфекции протичат благоприятно, като смъртните случаи са единични и се дължат на екстремна и необратима дехидратация